

SAĞLIKTA İNTERNET TABANLI BİLİŞİM UYGULAMALARI

Tolga TURGAY*

Tıp ve İnternet: *Yeni Oyun, Yeni Kurallar!*

1990'larla birlikte tüm dünya sanayi devriminden sonraki en ciddi dönüşümü yeni bir devrimi yaşıyor. İnternet ile patlayan bilişim devrimini. Son on yılda internetin tüm dünyada özellikle dünya ekonomisinin ağırlıklı dinamiklerini yöneten batıda yarattığı kökten değişim her alanda oyunun kurallarının yeniden yazılması anlamına geliyor. Kamu yönetiminden, eğitime, adaletten ticarete, sanayiden tarıma akla gelebilecek her alanda ilişkiler yeniden yapılandırılmak zorunda kalıyor. Çünkü artık oyun çok daha açık oynanıyor. Bu değişimin kaçınılmaz yansımalarından biri de doğal olarak sağlık hizmetleri. İnternette dolaşan yazı temelli içeriğin % 50'sinden fazlasının sağlıkla ilgili olduğu gerçeği bu kaçınılmaz değişimin en temel göstergelerinden biri.

İnsanlığın var oluşu ile birlikte başlayan sağlık hizmeti varoluşundan bugüne değin temel bir kutsallık eksenine oturmuştu. İster okullu ister alaylı olsun hekimlik zanaati ilk günden bugüne kişiye sağlığını yeniden bahşettiği için belki de hep (şamanlar-büyücüler-doktorlar) kutsal bir zırha, ritüele bürünen sağlık hizmeti başlangıcından bugüne hizmeti tüketen tarafından fazlaca sorgulanamayan bir "giz"i de içinde barındırdı. "Hekimin hikmetinden sual olunmaz."

Oysa internetle birlikte artık "Müşteri kral" dolayısıyla sunduğunuz sağlık hizmeti de artık sorgulanan, irdelenen, mukayese edilen bir meta. Kalite süreçleri döneminde de sık sık tartışma konusu olan "hasta müşteri midir?" tartışmasına da internet nokta koyuyor. Bizzat bu kavramla sağlıkta ve hastalıkta tüketici konumunda olanla kendilerine "müşteri" titrini alıyorlar.

Dolayısıyla artık sağlık hizmetlerinde de bu değişimi görmek ve değişimin gerektirdiği refleksleri zamanında sergilemek gerekiyor.

Sağlıkta Ne Değişti ?

En temel değişim internet ile birlikte artık hasta (veya hastalanmak istemeyen sağlıklı müşteri) artık eski müşteri değil. Sorguluyor, irdeliyor, mukayese ediyor. Bize ürettiğimiz hizmetler karşılığında para ödeyen sağlık finans kurumları da eskisi kadar tepkisiz değil. Tüm müşterilerimizi anonim bir akılla temsi eden kamuoyu da, rakiplerimiz de vb.....

Sağlıkta artık yaşam boyu tekil sağlık kaydından söz edilebiliyor. Her an, her yerden ve her durumda erişilebilen.

Her üç yılda bir neredeyse bilgilerimizin %70'inden fazlasının değiştiği bu disiplinde artık yaşam boyu ve sürekli tıp eğitiminden söz ediliyor. Geçmişte zaman ve mekan kısıtları nedeniyle yaşama geçirilmesi neredeyse olanaksız olan bu eğitim bugün internetle birlikte olabirliğini kanıtladı.

Yine varoluşundan beri kendini bilimlere yaslayan ancak hep ampirik bir disiplin olan tıp, internetle birlikte artık çok daha geniş bir deneme yanılma havuzuna sahip. Böylelikle artık çok daha doğru "normal" terimlerine erişim mümkün olacak. Artık yıllarca hocalarımızın bizlere söylediği; "Hastalık yok, hasta vardır, her hasta kendi başına bir antitedir" sözcüğünün gereklerini yerine getirmeye daha da yakınız.

Hepsinden önemlisi geliştirilen bu dünya çapındaki sanal akıl bir süre sonra insana olan gereksinimini de minimize edecek.

İnternet her şeyde olduğu gibi sağlık hizmetinde ve hekimlikte de çok şeyi değiştirdi. Tarihsel süreci irdelediğimizde bu değişimlerin konumlanışa göre ya büyük bir fırsat ya da büyük bir tehdit olduğuna tanık oluyoruz. Değişim kaçınılmaz. Bu değişimin bir tarihsel fırsat mı yoksa tehdit mi olduğuda sizin değişime karşı tavrınız ve konumlanışınızla yakından ilişkili.

* Pleksus, Dr.

Tarihte bundan önceki değişimlerle karşılaştırdığımızda amplitudü en yükek değişimle karşı karşıya olduğumuzu söylemek yanlış olmayacaktır. Fırsat da tehdit de çok büyük.. Sizce bu değişimin neresinde olmalıyız?